17/02/2022

Μητροπολίτης Κισάμου: Λακκόπλουτοι και αιχμάλωτοι;

/ Γνώμες

Λακκόπλουτοι και αιχμάλωτοι;

(Περί λατομείων γύψου και πάλι ο λόγος)

Την ενδιαφέρουσα ιστορία περί του πως επικράτησε ο όρος «λακκόπλουτοι», την οποία ομολογουμένως δεν γνώριζα, έμαθα πρόσφατα από ένα ιδιαίτερα αξιόλογο και σημαντικό, με αγάπη για τον τόπο συνομιλητή μου· ιστορία, δυστυχώς, πάντα επίκαιρη. Την μοιράζομαι μαζί σας. Λακκόπλουτους, όπως μου εξήγησε, ονόμαζαν οι αρχαίοι εκείνους που πλούτιζαν εις βάρος των άλλων, καθώς ο όρος προήλθε ως εξής: Μετά την μάχη του Μαραθώνα (490 π.Χ.), ένας Αθηναίος αξιωματούχος ονόματι Καλλίας ο Δαδούχος, αιχμαλώτισε κάποιον ο οποίος τον ικέτευε για την ζωή του. Ως αντάλλαγμα δε υπέδειξε στον Καλλία ένα λάκκο μέσα στον οποίο οι Πέρσες είχαν θάψει μεγάλη ποσότητα χρυσού. Ο Καλλίας πήρε το χρυσάφι και σκότωσε τον αιχμάλωτο. Αυτή η συμπεριφορά της απληστίας στιγμάτισε την γενιά του Καλλία και έκτοτε οι καταγόμενοι από αυτή την γενιά ονομαζόταν «λακκόπλουτοι» (Πλούταρχος, Κάτων, Αριστείδης, κ.α.). Λακκόπλουτος, συνεπώς, ονομάζεται ο άπληστος, ο προσποριζόμενος η εκείνος που ευημερεί, μεγιστοποιεί τα κέρδη του εις βάρος των πολλών κλπ.

Εύλογο το ερώτημα: τί σχέση μπορεί να έχει η ιστορία αυτή του Καλλία με τα ορυχεία γύψου στην ευρύτερη περιοχή «Προφήτης Ηλίας Στομίου», Βάθης Ιναχωρίου του Δήμου Κισάμου σε συνολική έκταση περίπου 200 στρεμμάτων, που την περίοδο αυτή συζητείται η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στην Περιφέρεια Κρήτης και την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης, για πιθανή περαιτέρω αδειοδότηση λειτουργίας; Καμία ίσως ή πολλή και μεγάλη! Σαφώς και ο λόγος μας αυτός δεν αναφέρεται στους επενδυτές που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον και έχουν καταθέσει τις σχετικές μελέτες. Οι άνθρωποι επιθυμούν να επενδύσουν στον τόπο και, εφ΄ όσον είναι νόμιμοι, γιατί να μην το πράξουν; Εξ΄ άλλου οι επενδύσεις σημαίνουν νέες θέσεις εργασίας, ευκαιρίες ανάπτυξης κλπ., και ο τόπος μας χρειάζεται τέτοιων ευκαιριών. Για το ενδιαφέρον τους αυτό τους ευχαριστούμε.

Η αναφορά μας έχει σχέση με την αντίληψη και τον τρόπο προσέγγισης και πιθανής αξιοποίησης, (εκμετάλλευσης), της συγκεκριμένης περιοχής από όλους τους αρμόδιους και εμπλεκομένους Φορείς: Δήμος, Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης, Υπουργεία κλπ., από τους Φορείς εκείνους δηλ. που θα αποφανθούν και θα συν-αποφασίσουν τόσο περί της νομιμότητας, όσο και περί της καταλληλότητας της επένδυσης· σε σχέση με τον τόπο, την γεωγραφική του θέση, τον περιβάλλοντα χώρο του, την δυναμική του ως και την πλούσια ιστορία του. Σε παλαιότερη παρέμβαση μας, Ιούλιο του 2020, προς τον τότε Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κ. Χατζηδάκη, για το ίδιο θέμα είχαμε σημειώσει: «Όχι μόνο οι κάτοικοι της περιοχής «Στόμιο-Χρυσοσκαλίτισσα», αλλά και ευρύτερα όλης της Δ.Ε. Ιναχωρίου κτίζουν τις ζωές τους, τα όνειρα τους, τις οικογένειες και το μέλλον τους, το δικό τους και του τόπου, ενός ιδιαίτερα προικισμένου και προνομιούχου τόπου από την πλούσια χλωρίδα και πανίδα του,

χτίζουν λοιπόν το μέλλον τους και επενδύουν στον Αγροτικό και Τουριστικό Τομέα. Ήπιες μορφές ανάπτυξης, με σεβασμό στο περιβάλλον, χωρίς ιδιαίτερη επιβάρυνση. Το γεγονός εξ΄ άλλου ότι η περιοχή είναι παγκοσμίως γνωστή και αναγνωρισμένη ως τόπος ιδιαιτέρου κάλλους και φυσικού περιβάλλοντος, επιβεβαιώνει του λόγου το αληθές», επισημαίνοντας, εν πρώτοις, τον μέγιστο κίνδυνο διατάραξης της ισορροπίας και μέγιστου πλήγματος στους πυλώνες ζωής του τόπου, τον αγροτικό και τον τουριστικό, που θα προκαλέσει μια πιθανή αδειοδότηση λειτουργίας λατομείων στην περιοχή από τις διαδικασίες εξόρυξης-μεταφοράς του υλικού κλπ. Επιπροσθέτως, είχαμε επισημάνει την ύπαρξη και λειτουργία της ιστορικής Ιερά Μονής Παναγίας Χρυσοσκαλιτίσσης, η ιστορία της οποίας αρχίζει από τον 7ο αιω., σε απόσταση λιγότερη από δύο (2) χιλιόμετρα από την επίμαχη περιοχή «Στόμιο», που φυσικά είναι ορατή από τους προτεινόμενους προς εξόρυξη τόπους, ως επίσης και την ύπαρξη διάσπαρτων εξωκκλησιών, (μεταβυζαντινής περιόδου, σπηλαιώδεις Ναοί κλπ.), στην ευρύτερη περιοχή και τις καταστροφικές συνέπειες που θα υποστούν από την λειτουργία λατομείων σε τόση κοντινή απόσταση.

Στα ισχυρά αυτά επιχειρήματα μας προστίθεται, επιπλέον, και έτερο ισχυρό και ηχηρό, όπως αυτό προκύπτει από την προτεινόμενη προς έγκριση μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Στις προς έγκριση περιβαλλοντικές μελέτες λοιπόν που έχουν κατατεθεί, σε ό,τι αφορά την φορά των ανέμων της περιοχής «Στόμιο», (δηλ. στους προτεινόμενους τόπους εξόρυξης), οι μελέτες αναφέρονται σε δεδομένα των ανέμων που πνέουν στον κόλπο της Σούδας, βάση στατιστικών στοιχείων του Μετεωρολογικού Σταθμού της Ε.Μ.Υ. Σούδας, με τον ισχυρισμό ότι: «..ο σταθμός του Καστελλίου βρίσκεται στο βόρειο τμήμα του νησιού επηρεαζόμενος από βόρειους ανέμους που δεν επηρεάζει την εξεταζόμενη περιοχή»! Σύμφωνα με το ανεμολόγιο του Μετεωρολογικού Σταθμού Σούδας λοιπόν, το οποίο επικαλείται η μελέτη, η διεύθυνση και ισχύς των ανέμων που εκεί πνέουν: ΒΑ, ΒΔ, είναι σχεδόν μηδενική· από 0.00 έως 2,98 το μέγιστο. Φυσικά εμείς ούτε ειδικοί, ούτε εμπειρογνώμονες είμαστε. Έχοντας όμως εμπειρία από τους ανέμους που πνέουν στην περιοχή και στην Ι. Μονή Χρυσοσκαλίτισσας, (όπου φυσά περισσότερες από 200 μέρες τον χρόνο και δεν αφήνει τίποτα όρθιο), ζήτησα να μου φωτογραφίσουν ένα δένδρο από την περιοχή, το οποίο και επισυνάπτουμε.

Είναι φανερό από την φορά του δένδρου που αγγίζει στο έδαφος πλέον, (καθώς οι δυνατοί άνεμοι των πολλών μποφόρ έχουν διαμορφώσει και την φορά του), είναι φανερό από το απλή αλλά απτή αυτή απόδειξη ότι οι άνεμοι στην περιοχή δεν είναι της τάξης των 0.00, αλλά των πολλών μποφόρ! Αναζήτησα και από την περιοχή του κόλπου της Σούδας εάν υπάρχει δένδρο με τέτοια φορά από τον άνεμο και δεν βρήκα. Συνεπώς; Ο κοινός νους λέει ότι είναι λανθασμένος ο τρόπος μέτρησης του ανέμου στο «Στόμιο» και την γύρω περιοχή όταν μετράται με τα δεδομένα του Μετεωρολογικού Σταθμού Σούδας και όχι με αυτά του Καστελλίου! Τι σημαίνει

αυτό; Κάτι πολύ απλό, αλλά και πολύ οδυνηρό, καταστροφικό για τον τόπο, την περιοχή, τον τουρισμό, τους ανθρώπους, την φύση, την πλούσια χλωρίδα και πανίδα της ευρύτερης περιοχής. Ποιο; Ότι με τόσους δυνατούς αέρηδες, για να χρησιμοποιήσω και λαϊκή έκφραση, που φυσούν στην περιοχή, οι τόνοι σκόνης γύψου που θα παράγονται από την εξόρυξη και την διαδικασία, θα σκορπίζονται σε απόσταση χιλιομέτρων από τα λατομεία και θα γίνουν τα πάντα... αέρας! Θα είναι τέτοιο και τόσο το πρόβλημα που θα δημιουργηθεί από αυτή και μόνο την αιτία που, ως ειδικοί μας διαβεβαίωσαν, και οι μόνιμοι κάτοικοι της ευρύτερης περιοχής θα πρέπει να αναζητήσουν άλλο τόπο διαμονής! Όσο δε αφορά τους χιλιάδες θερινούς επισκέπτες το σενάριο αυτό φαντάζει, απλά.. εφιαλτικό!

Συμπέρασμα: Για να μην μεταμορφωθούν οι αρμόδιοι Φορείς, οι έχοντες την ευθύνη αδειοδοτήσεων κλπ., σε.. «λακκόπλουτους» που σαν τον Καλλία θα τους στιγματίσει ακόμα και η ιστορία και για να μπορούν οι άνθρωποι του τόπου και οι χιλιάδες επισκέπτες του να νιώθουν ελεύθεροι στον τόπο τους και όχι.. «αιχμάλωτοι», ας φροντίσουν οι φέροντες την ευθύνη να λάβουν τις σωστές αποφάσεις: για τον τόπο, τους ανθρώπους του, τον πολιτισμό και την ιστορία του, το παρόν και το μέλλον του. Σε διαφορετική περίπτωση, που απευχόμεθα, οι λοιποί δεν θα μείνουμε θεατές αλλά κριτές, καθώς όπως λέει και ο Κωστής Παλαμάς: «Κριτές θα μας δικάσουν οι αγέννητοι, οι νεκροί».

Μητροπολίτης Κισάμου & Σελίνου Αμφιλόχιος

Rafail Matrakis